

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 37/220

din 15 octombrie 2021

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării postului de televiziune „TV8”, urmare a petiției dlui Mihai (Rizea) Cristian

La data de 20 septembrie 2021, în adresa Consiliului Audiovizualului a parvenit o petiție f/nr. din partea dlui Mihai (Rizea) Cristian, prin care se invocă faptul că în cadrul emisiunii „Cutia Neagră”, difuzată de postul de televiziune „TV 8”, la data de 16 septembrie 2021, moderatoarea Mariana Rață i-a adresat invitatului emisiunii – ministrului Justiției, Sergiu Litvinenco, întrebarea ce caută Cristian Rizea în Moldova, comunicând în mod public că acesta este condamnat pentru infracțiuni de delapidare de fonduri și că statul român a demonstrat acest fapt.

Astfel, petiționarul susține că această informație oferită de jurnalistă nu corespunde adevărului, fiind una mincinoasă, făcând trimitere, în acest sens, la Codul deontologic al jurnalistului: *„Dezinformarea, știrile false și mesajele manipulatorii diseminate prin intermediul mass-media drept fenomene nocive și periculoase pentru informarea publicului și pentru democrație... Conform principiului asigurării acurateței informației: Jurnalistul colectează informația în mod etic și legal”*.

Mihai (Rizea) Cristian mai invocă faptul că prin atitudinea exprimată în cadrul emisiunii față de subiectul personalității sale s-a desprins în mod vădit o lipsă totală de imparțialitate, interes subiectiv denigrator în adresa sa, ceea ce contrazice prevederile Codului deontologic al jurnalistului. În acest sens, petiționarul face trimitere la dispozițiile Codului serviciilor media audiovizuale, și anume:

- art. 7 alin. (2): *„Furnizorii de servicii media și distribuitorii de servicii media sunt obligați să respecte dreptul persoanelor la libertatea de exprimare, precum și dreptul de a primi informații”;*

- art. 13 alin. (1): *„În virtutea dreptului fundamental la informare, furnizorii de servicii media trebuie să respecte următoarele exigențe: a) să asigure distincția clară între fapte și opinii; b) să informeze cu privire la un fapt sau un eveniment corect, iar informația să fie verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință”*.

Totodată, în petiția sa, Mihai (Rizea) Cristian afirmă că în cadrul buletinului de știri de la ora 19.00, difuzat de postul de televiziune „TV 8”, la data de 17 septembrie 2021, a fost difuzat un reportaj despre dosarul de extrădare a acestuia, care se află pe rolul Judecătoriei Buiucani.

Petiționarul mai afirmă că reportajul a fost realizat în baza unui interviu dat de el și avocatul său postului de televiziune „TV 8”, *„însă din toate cele declarate s-a tăiat informația cea mai relevantă și incomodă doamnei Mariana Rață”*. În acest sens, Mihai (Rizea) Cristian consideră că prin aceste acțiuni s-a încălcat principiul imparțialității jurnaliștilor, prevăzut atât de Codul deontologic al jurnalistului, cât și de Codul serviciilor media audiovizuale, la art. 13 alin. (6), potrivit căruia: *„În cadrul programelor audiovizuale de știri și de dezbateri, de informare în probleme de interes public, de natură politică, economică, socială sau culturală trebuie să fie respectate următoarele cerințe: a) asigurarea imparțialității, echilibrului și favorizarea liberei formări a opiniilor, prin prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în perioada în care problemele sunt în dezbateri publice”*.

De asemenea, Mihai (Rizea) Cristian mai declară că jurnalista Mariana Rață, „folosindu-se de canalul de televiziune „TV 8”, care are acoperire națională prin cablu și internațională prin internet, a transformat emisiunea sa într-un proces de execuție publică a sa... „TV 8” nu este Mariana Rață și nu are dumneaei dreptul să folosească această sursă mass-media în interese personale de răfuială pentru dezvăluirile pe care le-am făcut și care o compromit ca jurnalist. În acest scop meschin, dumneaei duminică va realiza o emisiune specială dedicată mie, după cum a anunțat. Prin aceasta consider că va promova denigrarea mea, ca personalitate și dezinformare în masă”.

Petiționarul mai invocă și faptul că jurnalistul este obligat să respecte dreptul la replică, după cum prevede pct. 2.33 din Codul deontologic al jurnalistului, însă „Mariana Rață nu mi-a oferit acest drept și nu cred că o va face”.

În contextul celor expuse, Mihai (Rizea) Cristian solicită Consiliului Audiovizualului:

- admiterea plângerii;
- constatarea încălcărilor de la Codul serviciilor media audiovizuale, comise de către jurnalista Mariana Rață și realizatorii știrii despre dosarul său (ora 19.00) din 17 septembrie 2021;
- tragerea la răspundere a subiecților dați cu dispunerea suspendării emisiunii „Cutia Neagră” din Grila de emisie a postului de televiziune „TV 8”.

Totodată, pe data de 20 septembrie 2021, Mihai (Rizea) Cristian a expediat în adresa Consiliului Audiovizualului o Cerere de acordare a dreptului la replică, adresată postului de televiziune „TV 8” și, nemijlocit, jurnalistei Mariana Rață, urmare a emisiunii „Cutia Neagră” din data de 19 septembrie 2021, ora 19:45.

În cadrul Cererii de acordare a dreptului la replică, petiționarul califică emisiunea în cauză ca răfuială pentru dezvăluirile sale despre Mariana Rață, drept urmare fiind răspândite informații denigratoare și necorespunzătoare adevărului despre persoana sa și fiind acuzat de mai multe cauze penale în Republica Moldova, fapt care nu este adevărat.

Mihai (Rizea) Cristian susține că nu i-a fost solicitată opinia și nu i-a fost acordat dreptul la replică cu referire la informațiile difuzate de către jurnalista Mariana Rață și jurnalistul din România, Ovidiu Vanghele, în spiritul principiului imparțialității pe care urma să-l respecte realizatoarea emisiunii.

În contextul celor expuse, Mihai (Rizea) Cristian solicită acordarea dreptului la replică în cadrul aceleiași emisiuni, difuzată la aceeași oră.

În temeiul prevederilor art. 83 alin. (2) din Codul serviciilor media audiovizuale, precum și în scopul examinării obiective a tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a solicitat, prin scrisoarea nr. 1121 din 22 septembrie 2021, AO „Media Alternativă”, fondatoarea postului de televiziune „TV8”, prezentarea opiniei asupra celor invocate în plângerea dlui Mihai (Rizea) Cristian.

Prin scrisoarea f/nr. din 01 octombrie 2021, AO „Media Alternativă”, fondatoarea postului de televiziune „TV8”, a comunicat următoarele: „În perioada 08-24 septembrie 2021, postul de televiziune „TV 8” a devenit ținta unor atacuri neîntrerupte, mincinoase și defăimătoare din partea câtorva persoane, printre care și Mihai (Rizea) Cristian. Aceste acțiuni nu le putem califica altfel decât presiuni și amenințări de natură să împiedice și să restrângă libera exercitarea a activității postului de televiziune „TV 8”, ceea ce reprezintă un atac direct asupra libertății de exprimare în Republica Moldova. În situația creată, „TV 8” a ripostat prompt pentru a-și apăra onoarea, demnitatea echipei, care numără circa 100 de persoane. Am vorbit despre presiunile care se fac și am încercat să identificăm de unde vin și dacă lansarea declarațiilor denigratoare în adresa „TV 8” au un singur centru de comandă... Mai mult decât atât, am acționat în judecată petiționarul pentru defăimare, pentru lezarea onoarei și demnității, procesul urmând a fi pus pe rol în viitorul cel mai apropiat”.

Totodată, în poziția sa, furnizorul de servicii media afirmă că Mihai (Rizea) Cristian face referințe la „Cutia Neagră” din data de 19 septembrie 2021, ora 19:45, însă la data de 19 septembrie, la ora menționată în sesizare, a fost difuzat programul de investigație „Cutia Neagră Plus”, altul decât talk-show-ul politic „Cutia Neagră”, pentru care se solicită dreptul la replică.

În ceea ce privește talk-show-ul politic „Cutia Neagră” din data de 16 septembrie 2021, al cărei invitat a fost Sergiu Litvinenco, ministrul Justiției, postul de televiziune „TV 8” precizează: *„Subiectul discuției a fost justiția și votul Parlamentului pentru proiectele de lege privind modificarea Constituției Republicii Moldova. Între altele, în discuție a fost pus cazul petiționarului, care, în contextul ieșirilor sale tot mai dese cu așa-zise dezvăluiri despre mai multe persoane publice, a devenit el însuși ținta de interes public. Ministrul Justiției a explicat și a dat detalii de procedură cu privire la acest caz. Nu este vorba de „răfuială publică”, or, informație care „nu corespunde deloc adevărului, fiind una mincinoasă”, așa cum invocă petiționarul, este vorba despre o informație documentată și investigată atât de către presa din Republica Moldova, cât și de cea din România, având la bază decizia instanțelor de judecată.*

În ceea ce privește intervenția jurnalistului român de investigații Ovidiu Vangheli, dumnealui a relatat mai multe informații bazate pe anchetele realizate de către jurnaliștii din România, făcând referințe inclusiv la rezultatele anchetelor organelor de investigații românești”.

Postul de televiziune „TV 8”, referitor la reportajul difuzat în cadrul ediției de știri din 19 septembrie 2021, susține că jurnaliștii și-au făcut corect și onest munca, solicitând și publicând replica lui Mihai (Rizea) Cristian la fiecare parte din reportaj, care ar putea conține acuzații la adresa lui (min. 03:13; 04:12; 05:55; 06:26; 11:11; 12:00; 12:39; 13:06), fiind aduse probe la fiecare afirmație.

Totodată, la data de 04 octombrie 2021, AO „Media Alternativă” a remis în adresa Consiliului Audiovizualului o scrisoare f/nr., prin care comunică următoarele: *„În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale, art. 10 alin. (4) Protecția jurnaliștilor, AO „Media Alternativă” sesizează Consiliul Audiovizualului cu privire la protestul organizat de către dl Mihai (Rizea) Cristian în data de 30 septembrie 2021 în fața sediului de televiziune „TV 8”, calificându-l drept acțiune de natură să restrângă libera exercitare a profesiei de jurnalist, ceea ce reprezintă un atac direct asupra libertății de exprimare în Republica Moldova. Or, în conformitate cu prevederile legale, sub protecție trebuie să fie atât jurnaliștii, cât și sediile redacțiilor, acolo unde aceștia își desfășoară activitatea.*

Astfel, la data menționată, dl Mihai (Rizea) Cristian, însoțit de alte câteva persoane, timp de mai bine de o oră, au scandat lozinci și discursuri defăimătoare și au întreprins acțiuni de intimidare și de natură să împiedice activitatea postului de televiziune „TV 8” și au încercat să intre în sediul televiziunii. Pentru că nu le-a reușit, s-au dat în spectacol în fața ușii sediului, perturbând accesul angajaților, care au fost nevoiți să stea afară, fie în sediu, ca să nu se expună protestatarilor. Dl Mihai (Rizea) Cristian a avut replici defăimătoare și în adresa reporterei care a ieșit afară ca să filmeze acțiunile de protest.

În acest context, dar și urmare a campaniei de defăimare din ultimele săptămâni, îndreptată în mod evident asupra postului de televiziune „TV 8” și a angajaților care își fac munca onest, AO „Media Alternativă”, fondatoarea postului de televiziune „TV 8”, califică aceste acțiuni drept intimidări și presiune asupra jurnaliștilor și roagă Consiliul Audiovizualului să intervină, în calitatea sa de autoritate publică autonomă, responsabilă de domeniul audiovizualului în Republica Moldova”.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. c) din Codul serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului a monitorizat postul de televiziune „TV8” prin prisma celor invocate în plângerea și Cererea de acordare a dreptului la replică din partea dlui Mihai (Rizea) Cristian.

I. Rezultatele monitorizării au atestat că la data de 16 septembrie 2021, postul de televiziune „TV8” a difuzat talk-show-ul politic „Cutia Neagră” (durata: 01 oră 52 min. 15 sec.), al cărei invitat

a fost Sergiu Litvinenco, ministrul Justiției, având ca subiect de discuție justiția și votul Parlamentului pentru proiectele de lege privind modificarea Constituției Republicii Moldova, iar în partea a doua a emisiunii, în studio, invitați fiind Dinu Plângău, președinte interimar al Platformei „Demnitate și Adevăr”, și Ion Tăbârță, analist politic, moderatoarea a pus în discuție: despre Parlament, absenteismul opoziției în Legislativ, efectele renunțării la concursurile publice, scumpirea gazelor etc.

Printre cele discutate cu ministrul Justiției, Sergiu Litvinenco, la min. 39:30, moderatoarea a propus să se abată puțin de la subiectele propuse și vine cu întrebarea: *„Spuneți-mi, vă rog, acest Cristian Rizea, condamnat penal în România, dat în căutare în România, ce caută în Republica Moldova, pentru că de mai bine de o săptămână acest personaj tot toarnă zoi în capul la oameni. Noi iată îl pândim deja de o săptămână să-i trimitem cererile prealabile în judecată pentru defăimare și pentru toate falsurile pe care le-a spus despre noi...; Dumnezeuastră vi se pare normală această situație, în care o persoană condamnată, despre care statul român spune că a delapidat fonduri? Nu spune, dar a demonstrat în judecată, este condamnată definitiv, stă la libertate în Republica Moldova, toarnă mizerii în capul la oameni și noi stăm și ne uităm... Sperăm că nu o să dureze ca și dosarul de condamnare în privința lui Ilan Șor și nu o să îmbătrânim ascultând și privind live-urile lui Rizea de prin oraș”*.

La rândul său, Sergiu Litvinenco a explicat: *„În Republica Moldova sunt două spețe, două dosare, inițiate de către Ministerul Justiției: unul este de recunoaștere a sentinței de condamnare din România și al doilea dosar este pe extrădare. Deci, ambele dosare nu se examinează, dat fiind faptul că pe rolul altei instanțe există cererea acestui personaj cu privire la contestarea Decretului fostului președinte Dodon cu privire la retragerea cetățeniei... Ambele dosare sunt amânate pentru că nu există o decizie pe dosarul inițiat „Rizea împotriva Decretului președintelui Dodon, cu privire la retragerea cetățeniei”*.

Prin urmare, se atestă că moderatoarea, insistă asupra desfășurării unui subiect ce vizează mai mult o situație de conflict dintre Mihai (Rizea) Cristian și imaginea postului de televiziune pe care îl reprezintă, decât tematicile de interes public discutate în cadrul emisiunii. Astfel, jurnalista se arată indignată de prezența lui Cristian Rizea pe teritoriul Republicii Moldova, în timp ce acesta este condamnat în România și solicită ministrului Justiției calificarea acțiunilor lui Cristian Rizea în raport cu postul de televiziune „TV 8”.

II. Rezultatele monitorizării ediției de știri difuzată de către postul de televiziune „TV 8” la data de 17 septembrie 2021, ora 19.00 (durata: 32 min. 56 sec.), la care face referință petiționarul, au atestat că în cadrul acesteia a fost difuzat un subiect cu titlu: „Extrădarea lui Rizea se amână” (ora de difuzare: 19:06:15), în care se relatează despre faptul că „a fost amânată și a șaptea ședință de extrădare în dosarul de extrădare a lui Cristian Rizea, fost deputat PSD, care se ascunde la Chișinău de justiția română. Motivul este că într-o altă instanță se află pe rol cauza civilă în care se discută dacă Igor Dodon i-a retras cetățenia moldovenească pe bună dreptate. Rizea susține că nu se întoarce în România, pentru că dosarul său este unul politic și vrea să fie judecat în Republica Moldova” (în cadrul subiectului sunt difuzate secvențe video din cadrul instanței de judecată în care judecătore anunță despre imposibilitatea examinării dosarului și amânarea acestuia).

În replică, Cristian Rizea a declarat pentru postul de televiziune „TV 8”: *„Nu am delapidat niciun fond de la stat. E o chestie privată. Mi s-a fabricat acest dosar politic. De ce merg (în România), sunt cetățean moldovean, de ce să merg? Îmi spui dumneata? Asta-i țara mea! Nu am niciun dosar, prieteni! În România sunt condamnat, dar dosarul meu e aici, iar eu voi executa condamnarea aici! În momentul în care o instanță se va pronunța după ce va verifica legalitatea dosarului de condamnare”*.

În cadrul subiectului pe marginea imposibilității examinării la moment a dosarului de extrădare și-a expus poziția și avocata lui Cristian Rizea, Corina Stratan: *„S-au asigurat două state pentru a fi executată, România înaintând un demers de extrădare, și Republica Moldova. Deci, în privința la aceeași sentință există două demersuri ale Ministerului Justiției: primul – de*

recunoaștere a sentinței străine și al doilea – de extrădare. În cazul în care nu va avea loc extrădarea, atunci Mihai Cristian va ispăși pedeapsa aici, în Republica Moldova”.

Jurnalistul mai afirmă că și ministrul Justiției, Sergiu Litvinenco, în cadrul emisiunii „Cutia Neagră”, „a comentat șirul lung de amânări în cazul lui Cristian Rizea”, în continuare fiind difuzate secvențe video din emisiunea respectivă, în care Sergiu Litvinenco declară: „*Amânate, amânate, de ce? Pentru că nu există o decizie pe dosarul pe care l-a inițiat Rizea împotriva Decretului președintelui Dodon cu privire la retragerea cetățeniei lui Rizea*”.

Ca o continuare a acestui reportaj a urmat un alt subiect cu titlul „*Cine este Cristian Rizea. Rizea și dosarele sale*”, realizat în baza materialelor de arhivă preluate de la „AGERPRES” (2016), „DIGI 24” (2016), „Radio Europa Liberă” și în care se relatează despre activitatea deputatului PSD, Cristian Rizea, și capetele de acuzare pe trafic de influență, influențarea martorilor și spălarea banilor, pentru care a fost condamnat la 4,8 ani privațiune de libertate. În cadrul subiectului se fac trimiteri la unele declarații ale sale („*Întrebat atunci de jurnaliști ce-a făcut cu banii, PSD-istul a negat că are vreo vină; „La dezbaterile electorale de la „TV 8”, invitat să comenteze informațiile despre veniturile, în special cele legate de mașinile sale de lux, Rizea a respins orice acuzație*”), dar și sunt difuzate imagini video din arhivă în care Cristian Rizea face declarații în fața presei și infirmă acuzațiile aduse:

- Cristian Rizea: „*Era o problemă mai veche care s-a rezolvat acum șase ani în urmă din punct de vedere civil, iar acum o s-o lămuresc și din punct de vedere penal*”.
- Jurnaliști: „*Dar pentru cine a-ți făcut trafic de influență? Ați fost acuzat că ați fi primit 300 de mii de euro pentru trafic de influență*”.
- Cristian Rizea: „*N-a fost! Nu există așa ceva!*”.
- Jurnaliști: „*De unde v-au luat azi dimineață?*”
- Cristian Rizea: „*Nu m-a luat nimeni*”.

III. Cu referire la Cererea de acordare a dreptului la replică, remisă de către petiționar în adresa Consiliului Audiovizualului, de asemenea, la data de 20 septembrie 2021, este de menționat că aceasta se referă la emisiunea de investigație „Cutia Neagră Plus”, difuzată de postul de televiziune „TV 8” la data de 19 septembrie 2021.

În scopul examinării tuturor circumstanțelor sesizate, Consiliul Audiovizualului a monitorizat și emisiunea menționată.

Rezultatele monitorizării au atestat că la data de 19 septembrie 2021, postul de televiziune „TV 8” a difuzat emisiunea de investigație „Cutia Neagră Plus” (durata: 25 min. 15 sec.), în cadrul căreia se relatează că „*mai bine de două săptămâni, postul de televiziune „TV 8” și fețele sale au devenit ținta unor atacuri neîntrerupte din partea unor persoane controversate, portaluri de știri anonime și armate de troli, care au lansat în spațiul public mai multe informații mincinoase și denigratoare la adresa postului și altor colegi din presă*”. Moderatoarea mai relatează că pentru a-și apăra imaginea, „*am atacat în judecată pe autorii denigrărilor și am scris plângeri la poliție*”, iar timp de o săptămână, echipa „Cutia Neagră Plus” a adunat informații despre cum este instrumentat acest atac coordonat asupra „TV 8” și cine sunt cei implicați: „*Am descoperit ca și actori în prima linie în această schemă un fost deputat român, condamnat penal la București și care se ascunde la Chișinău de pușcărie – Cristian Rizea, un tânăr politician moldovean, președintele „AUR” în Moldova – Vlad Bilețchi, mai multe canale de Telegram și portaluri anonime care par a fi conectate la fostul consilier pe comunicare al lui Vlad Plahotniuc, care ar fi slujit ulterior și socialiștilor*”.

În cadrul emisiunii din 19 septembrie 2021, se relatează în mod cronologic despre persoana lui Mihai (Rizea) Cristian, dosarele deschise pe numele lui în România, cât și aflarea acestuia pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, se prezintă informații despre faptul că Cristian Rizea este un fost politician din România cu activitate dubioasă, mediatizată pe larg în ultimii ani în presa de peste Prut, fost deputat din partea Partidului Social Democrat, anterior a condus Agenția națională pentru sprijinirea inițiativelor tinerilor și secretar executiv PSD. În emisiune se menționează că problemele lui Cristian Rizea cu justiția au început în anul 2011, politicianul fiind anchetat de DNA, suspectat

de delapidarea fondurilor europene, asta după ce Comisia Europeană a cerut restituirea unui milion de euro cheltuiți ilegal de Agenția condusă de acesta. Totodată, se menționează că Cristian Rizea a avut și probleme de integritate, fiind vizat într-o investigație ANI, care a identificat circa 300 de mii de euro pe care acesta nu-i putea justifica în declarațiile sale de avere, în martie 2016 fiind trimis în judecată pentru mai multe ilegalități comise. Urmare a afirmațiilor expuse, este difuzată o secvență video din arhivă în care Cristian Rizea face declarații în fața presei și infirmă acuzațiile aduse:

- Cristian Rizea: „*Era o problemă mai veche, care s-a rezolvat acum șase ani în urmă din punct de vedere civil, iar acum o s-o lămuresc și din punct de vedere penal*”.
- Jurnaliști: „*Dar pentru cine a-ți făcut trafic de influență? Ați fost acuzat că ați fi primit 300 de mii de euro pentru trafic de influență*”.
- Cristian Rizea: „*N-a fost! Nu există așa ceva!*”.

În continuare se relatează despre faptul Cristian Rizea a fost condamnat definitiv în 2019 de Înalta Curte de Casație și Justiție, la patru ani și opt luni de închisoare pentru trafic de influență, spălare de bani și influențarea declarațiilor martorilor, acesta, la rândul său, negând acuzațiile și declarând că dosarul său a fost instrumentat politic (secvență video din cadrul unei emisiuni din 30.06.2021 de la postul de televiziune „TV 8” cu participarea lui Cristian Rizea, care declară că a fost închis abuziv).

Reporterul mai menționează că între timp ce era căutat de poliția din România pentru a fi închis la închisoare, Cristian Rizea se ascundea de mai bine de patru ani la Chișinău, ducând o viață liniștită și luxoasă, reușind chiar să obțină cetățenia Republicii Moldova, sub o nouă identitate: Mihai Cristian, motiv din care nu mai putea fi extrădat în România, deoarece țara noastră nu are un acord în acest sens cu statul vecin. În acest sens, se afirmă că pe 03 noiembrie 2020, printr-un decret prezidențial, Igor Dodon i-a retras cetățenia acestuia, pe motiv că ar fi obținută cu abateri de la lege, în aceeași zi el fiind arestat și eliberat după jumătate de an, pentru că expirase termenul limită în care o persoană poate fi reținută în vederea extrădării.

Totodată, se fac referințe și la faptul că după ieșirea din Penitenciarul nr. 13, Cristian Rizea a recunoscut despre relația de prietenie cu Vlad Plahotniuc, care l-ar fi ajutat să se afle în siguranță în Republica Moldova. Drept dovadă la cele expuse, sunt difuzate secvențe video din cadrul unei emisiuni de la postul de televiziune „Jurnal TV”, în care Cristian Rizea declară: „*Mi-a zis codificat limbajul pe care îl folosea pentru așa ceva, o sintagmă „Vei sta liniștit la pescuit”, adică nu te deranjează nimeni. Cei care îl cunosc, cred că sunt familiarizați cu această expresie a lui Vlad Plahotniuc și atunci am rămas și eu surprins când mi-a dat aceste asigurări, eu eram totuși, puțin supărat. I-am spus oful meu, ca să zic așa, știam că am venit totuși la un vechi prieten. Mi-aduc aminte când l-am întâlnit în 2011, l-am întrebat așa, cum stau cu dumneavoastră: „Vlad, tu cum ai hotărât să intri în politică? Cum te-ai hotărât? Zice m-am săturat să le dau bani la toți și să nu facă nimic. Zice, eu îi țin pe toți, și opoziție, și putere, și tot*”.

În cadrul emisiunii mai menționează faptul că pe lângă sentința de condamnare din România, Cristian Rizea riscă pușcărie și în Republica Moldova, în baza unui dosar penal inițiat de Procuratura pentru Combaterea Criminalității și Cauze Speciale, în care Rizea este acuzat de fals în declarații, pentru că ar fi introdus date eronate în formularul completat la obținerea cetățeniei Republicii Moldova și că ar fi ascuns că este inculpat de către autoritățile române pentru trafic de influență și spălare de bani. În acest sens, se afirmă că dosarul a ajuns în judecată în primăvara acestui an, dar până acum pe cauză nu a avut loc nicio ședință de judecată, trei dintre cele patru ședințe fiind amânate din cauza lipsei lui Cristian Rizea sau avocatei acestuia.

Totodată, se accentuează și faptul că: „*Bate pasul pe loc și dosarul de extrădare a lui Cristian Rizea, ședințele de judecată au fost amânate de șapte ori, toate amânările au avut loc la solicitarea avocatului lui Rizea. Următoarea ședință fiind programată abia spre sfârșitul lunii octombrie*”. În acest sens este difuzată o secvență video din cadrul emisiunii „Cutia Neagră”, în care Sergiu Litvinenco, ministrul Justiției, a explicat: din motiv că este pus pe rol un dosar prin care Cristian Rizea contestă decretul ex-președintelui Igor Dodon prin care i-a fost retrasă cetățenia Republicii Moldova, fapt ce trenează alte acțiuni ale autorităților în cazul Rizea.

Tot în cadrul emisiunii, referitor la Mihai (Rizea) Cristian și-a expus opinia și jurnalistul român Ovidiu Vanghele. Astfel, moderatoarea vine cu specificarea: „*Pentru a înțelege mai bine cine este Cristian Rizea vom discuta cu unul dintre cei mai cunoscuți și buni jurnaliști de investigație din România, Ovidiu Vanghele*”. Moderatoarea a propus interlocutorului să discute despre „*Care este imaginea sau ce știu și ce cred jurnaliștii români despre Cristian Rizea*”, despre dosarele sale penale și de unde are bani, în momentul în care a fost condamnat penal, iar bunurile i-au fost sechestrate.

Ovidiu Vanghele a declarat că, în opinia sa, Cristian Rizea este un escroc, farsor de meserie, care nu are o meserie propriu-zisă, iar numele acestuia a apărut în anii 2000-2004, cea mai neagră perioadă din România din punct de vedere a corupției.

Urmare a monitorizării se atestă că structural, emisiunea din 19 septembrie 2021 are la bază, per ansamblu, afirmațiile și comentariile moderatoarei, însoțite de secvențe video și imagini de arhivă de la mai multe surse, cum ar fi: agerpres.ro, digi 24, psnews.ro, gandul.ro, stiripesurse.ro, psdromania, deschide.md, sinteza.org, jurnal tv, FB/Vasile Costiuc.

În cadrul emisiunii de investigație, la acuzațiile aduse, este prezentată opinia lui Cristian Rizea, pe alocuri cu secvențe din arhivă.

În intervenția prin intermediul platformei Viber, Mihai (Rizea) Cristian a susținut cele invocate în petiție, specificând că la solicitarea sa de acordare a dreptului la replică, postul de televiziune „TV 8” nu a venit cu niciun răspuns. Mihai (Rizea) Cristian a mai declarat că nu a atacat postul de televiziune „TV 8”, ci de fiecare data s-a referit doar la emisiunile „Cutia Neagră” și „Cutia Neagră Plus”, moderate și realizate de Mariana Rață, iar plângerea înaintată este împotriva Marianei Rață, pentru că folosește emisiunile în scopuri personale.

În cadrul dezbaterilor publice, membra Consiliului Audiovizualului, Larisa Manole, a ținut să specifice că jurnalistul român pe care dl Rizea l-a numit în fel și chip este fondatorul Centrului de Investigații Media din România. Larisa Manole a mai specificat că nu vede niciun motiv plauzibil de a admite plângerea dlui Rizea, iar solicitarea acestuia de a exclude emisiunea „Cutia Neagră” din grila de emisie este ridicolă, deoarece Consiliul Audiovizualului nu poate face ingerințe în politica editorială a unui post de televiziune. Totodată, Larisa Manole a menționat că dl Mihai (Rizea) Cristian a invocat art. 13 alin. (1) din Codul serviciilor media audiovizuale: „*distincția clară între fapte și opinii*”, însă jurnalista nu și-a expus opinia, dar a spus un fapt concret, demonstrat de către justiția din România.

Membrul Consiliului Audiovizualului, Corneliu Mihalache, a declarat că în cadrul emisiunii, într-adevăr, nu a fost o opinie, cu toate că moderatorul are dreptul la opinie, pentru că este jurnalist și are o poziție civică. Corneliu Mihalache a mai declarat că dl Rizea este în drept să spună orice, deoarece pentru aceasta există judecăți, dar să nu solicite de la Consiliu depășirea atribuțiilor, în ceea ce ține de închiderea unei emisiuni. De asemenea, Consiliul Audiovizualului nu poate sancționa jurnaliștii, dat fiind faptul că aceștia nu sunt subiecți ai Codului serviciilor media audiovizuale. În concluzie, Corneliu Mihalache a opinat că nu vede în cazul respectiv motiv de sancțiune, exprimându-și regretul că jurnaliștii de la postul de televiziune „TV 8” s-au lăsat atrași în această provocare, în cazul dat este vorba de un „război” între dl Rizea și o jurnalistă.

Președinta Consiliului Audiovizualului, Ala Ursu-Antoci, a declarat că, de asemenea, nu va susține sancționarea postului de televiziune „TV 8”, dat fiind faptul că într-adevăr este vorba despre un „război” între dl Rizea și Mariana Rață. Ala Ursu-Antoci l-a îndemnat pe dl Mihai (Rizea) Cristian să nu facă atacuri la persoană și să nu scoată în public viața personală a unor jurnaliste sau jurnaliști.

Membra Consiliului Audiovizualului, Tatiana Buraga, a recomandat furnizorilor de servicii media audiovizuale să se conducă de Codul de conduită al jurnaliștilor, pentru a-și exercita activitatea în cel mai corect mod, și să nu folosească diverse calificative vizavi de o persoană, deoarece misiunea unui post de televiziune este de a informa corect și din surse veridice, fără a

evidenția și fără a se impune la libera formare a opiniilor. Tatiana Buraga a afirmat că nu va susține sancționarea postului de televiziune „TV 8”.

Membra Consiliului Audiovizualului, Lidia Viziru, a declarat, la rândul său, că nu va vota pentru admiterea petiției dlui Mihai (Rizea) Cristian și nici pentru sancționarea furnizorului de servicii media.

Membrul Consiliului Audiovizualului, Artur Cozma, a opinat că ceea ce se întâmplă este, probabil, o reacție la acele vremuri grele prin care trece la moment postul de televiziune „TV 8”, iar jurnalista Mariana Rață trebuia să fie totuși mai imparțială și să manifeste mai multă credibilitate chiar și față de dl Rizea, care o atacă personal. Artur Cozma a mai opinat că susține cele declarate de către dl Rizea, că acesta nu este un funcționar public, nu a făcut parte din această tagmă și, respectiv, este un simplu cetățean, și chiar dacă există între ei o răfuială, aceasta nu trebuia să fie expusă pe parcursul emisiunii în raport cu ministrul Justiției. În acest sens, Artur Cozma consideră că a fost încălcată legislația, motiv din care va vota pentru sancționarea postului de televiziune „TV 8”.

Membrul Consiliului Audiovizualului, Iulian Roșca, a declarat că există niște prevederi legale stabilite pentru furnizorii de servicii media; nici dreptul la informare și nici drepturile personale nu au valoare absolută, acestea sunt interdependente și sunt limitate în anumite situații. Astfel, Iulian Roșca a menționat că este important de a stabili dacă persoanei care consideră că i-a fost lezată demnitatea, într-un fel sau altul, i-a fost acordat dreptul de a-și expune poziția în cadrul aceleiași emisiuni, conform art. 13 din Codul serviciilor media audiovizuale. Iulian Roșca a conchis că, dat fiind faptul că acestei persoane nu i-a fost oferit dreptul la replică, va susține sancționarea postului de televiziune „TV 8”.

În temeiul prevederilor Codului serviciilor media audiovizuale, aprobat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării postului de televiziune „TV8” (PRO (7) UNANIM – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, A. COZMA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, Iu. ROȘCA și L. VIZIRU).

2. A respinge petiția f/nr. din 20 septembrie 2021, parvenită din partea dlui Mihai (Rizea) Cristian (PRO (5) – A. URSU-ANTOCI, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE și L. VIZIRU; CONTRA (2) – A. COZMA și Iu. ROȘCA).

3. Prezenta decizie poate fi contestată cu o cerere prealabilă la Consiliul Audiovizualului în termen de 30 de zile de la data comunicării deciziei. În ordine de contencios administrativ, decizia poate fi contestată la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3), în termen de 30 de zile din data comunicării răspunsului cu privire la cererea prealabilă sau din data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

4. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV.

5. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTE

Ala URSU-ANTOCI